ภัยลิปสติกเจล เสี่ยงมะเร็ง!

นำเสนอเมื่อ : 27 ม.ค. 2552

วัยใสฮิตทาแก้ม-ปาก แพ้พิษถึงปากบวมเจ่อ อย. เตือนวัยโจ๋ใช้เจลทินท์ทาในปากและแก้มให้ดูสวยใส เซ็กซี่ หวั่นทำให้เกิดอาการแพ้ปากบวมเสี่ยงเป็นมะเร็งได้ หากมีส่วนผสมจากสีอันตราย ด้านแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคผิวหนังชี้เครื่องสำอางบางชนิดมีส่วนผสมของสารตะกั่ว มีพิษรุนแรง เป็นอันตรายต่อเนื้อเยื่อปาก เผยมีผู้ป่วยแพลิปสติกเข้ารับการรักษากว่า 100 รายต่อปี

เมื่อวันที่ 25 มกราคม นพ.พิพัฒน์ ยิ่งเสรี เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กระทรวงสาธารณสุข เปิดเผยเกี่ยวกับภาวะความเสี่ยงของการใช้เครื่องสำอางในกลุ่มวัยรุ่นว่า วัยรุ่นไทยเป็นวัยที่สนใจและให้ความสำคัญกับเรื่องความสวยความงามอย่างมาก โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิง ส่วนใหญ่จะรู้จักใช้เครื่องสำอางตั้งแต่อายุยังน้อย และมักจะเน้นการแต่งหน้าอิงตามกระแสแฟชั่น เพื่อให้ดูสวยใสมีสุขภาพดีดูเป็นธรรมชาติ โดยเครื่องสำอางที่กำลังฮิตในหมู่วัยรุ่นไทยขณะนี้ก็ คือ เจลสีที่วัยรุ่นเรียกว่าทินท์ (tint) เพื่อให้ปากมีสีอมชมพูระเรื่อ หรือออกโทนสมออน ดูแล้วจะให้ความรู้สึกว่าเป็นคนมีสุขภาพดี มีเลือดฝาดดี มีความสวยเป็นธรรมชาติ และทาลิปกลอสทับ เพิ่มความมันวาวหรือเพิ่มความเซ็กซี่ จึงมีผู้ผลิตออกมาจำหน่ายหลากหลายยี่ห้อ วางขายตั้งแต่ห้างร้านราคาแพงลงไปถึงตามตลาดนัดราคาถูก

เลขาธิการ อย. กล่าวต่อว่า การใช้ทินท์แตกต่างจากลิปสติกทั่วไป ซึ่งมักจะทาที่ริมฝีปาก แต่การใช้ทินท์นั้นน่าเป็นห่วงมาก เพราะมีโอกาสที่วัยรุ่นจะกลืนกินสีที่เป็นส่วนผสมในเจลทินท์เข้าไปในร่างกายง่ายกว่า เนื่องจากจะใช้ทินท์ป้ายเข้าไปในริมฝีปากด้านในทั้งบนและล่าง ซึ่งเป็นเยื่อบุที่บอบบาง หากเป็นสีที่ไม่ใช่สีที่ใช้ผสมอาหาร เป็นสีต้องห้ามมีอันตราย หรือสีไม่ได้มาตรฐานสารที่อยู่ในสีก็จะซึมเข้าไปตามเยื่อบุปาก และถูกกลืนกินเข้าไปได้ง่าย ทำให้มีความเสี่ยงอันตรายต่อสุขภาพโดยเฉพาะโรคมะเร็ง ซึ่งจากผลทดสอบทางห้องปฏิบัติ การพบว่าสามารถก่อมะเร็งในสัตว์ทดลองได้ ดังนั้น การเลือกใช้จึงต้องพิถีพิถันในเรื่องคุณภาพเป็นพิเศษ

นพ.พิพัฒน์ กล่าวต่อไปว่า กองเครื่องสำอางและวัตถุอันตราย อย. ได้ทำการตรวจสอบเครื่องสำอางประเภทลิปสติก ในรอบ 3 ปีมานี้ โดยเน้นตัวอย่างในแหล่งชุมชนที่มีการจำหน่ายสินค้าราคาถูกและในจังหวัดที่ติดเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน 693 ตัวอย่าง พบสีห้ามใช้ 164 ตัวอย่าง โดยลิปสติกที่ฉลากไม่ครบถ้วน หรือเป็นภาษาต่างประเทศ พบสีห้ามใช้ถึงร้อยละ 39 ซึ่งมีความผิดตามพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ 2535 ดังนั้นวัยรุ่นที่คิดจะใช้เครื่องสำอาง จึงควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์นั้นๆมีความปลอดภัย โดยดูจากบรรจุภัณฑ์ที่สะอาด ปิดผนึกแน่นหนา ที่สำคัญต้องมีฉลากระบุส่วนผสมสำคัญ แหล่งผลิต ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า ข้อแนะนำการใช้อย่างชัดเจน เครื่องสำอางที่แบ่งบรรจุไม่มีฉลากไม่ควรซื้อมาใช้อย่างเด็ดขาด

ด้าน นพ.จิโรจ สินธวานนท์ ผอ.สถาบันโรคผิวหนัง กล่าวว่า ลิปสติกเป็นเครื่องสำอางที่ใช้แต่งริมฝีปาก เพื่อให้ความชุ่มชื้น ทำให้ริมฝีปากสวยงามและปกปิดความบกพร่องของริมฝีปาก

หากลิปสติกมีส่วนผสมของสารต้องห้าม เช่น สารนิเกิล โลหะ หรือสารตะกั่ว ซึ่งจะอยู่ ในสีที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรม ก็จะก่อให้เกิดอาการระคายเคืองอย่างรุนแรง เกิดพิษรุนแรง และพิษดูดซึมเข้าระบบทางเดินอาหาร ทำให้คลื่นไส้ อาเจียน ตาพร่ามัว หรือทำให้ริมฝีปากปวดแสบปวดร้อน คัน เหอแดง บวม หรือลอกเป็นขุย อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นลิปสติกที่ได้มาตรฐานทั่วไป แต่การใช้ลิปสติกทาบนริมฝีปาก ซึ่งเป็นเนื้อเยื่ออ่อนวันละหลายครั้ง และสัมผัสริมฝีปากเป็นเวลานานๆ ก็อาจทำให้เกิดการแพ้ได้ง่ายกว่าผิวหนังบริเวณอื่น โดยสาเหตุของการแพ้นั้น มาจากน้ำหอมที่เป็นส่วนผสมในลิปสติก หรืออาจมีสารบางชนิดกระตุ้นให้เกิดการแพ้

ผอ.สถาบันโรคผิวหนัง กล่าวต่อว่า นอกจากนี้ สีในลิปสติกบางชนิด อาจทำปฏิกิริยากับแสงแดด ทำให้เกิดผื่น ผิวหนังอักเสบ ส่วนลิปสติกที่มีไขมันและน้ำมันน้อย อาจทำให้ริมฝีปากแห้งแตก ทำให้แพ้ง่าย เป็นต้น โดยระยะในการแพ้จะอยู่ในช่วง 7-10 วันที่ผ่านมาพบว่า สีลิปสติกที่ทำให้ผู้ใช้แพ้มากที่สุด ได้แก่ กลุ่มที่ให้สีสดคือ สีส้ม ชมพูและสีแดง แต่การแพ้นั้นไม่ได้เกิดทุกคน แต่ละปีจะมีคนแพ้ลิปสติก ปากเจอ พบแพทย์ที่สถาบันโรคผิวหนัง เฉลี่ยปีละประมาณ 100 ราย

"ปกติวัยรุ่นมักจะมีริมฝีปากเป็นสีที่เป็นธรรมชาติสวยอยู่แล้ว เพราะเป็นวัยที่มีสุขภาพดี การดูแลความสะอาดริมฝีปาก และทาลิปมันหรือลิปกลอสเพื่อให้ความชุ่มชื้นจึงเพียงพอแล้ว และหากมีการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ จะยิ่งช่วยให้ระบบการสูบฉีดเลือดในร่างกายดี ทำให้ปากและแก้มเป็นสีชมพูตามธรรมชาติยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรเลือกกินอาหารที่มีสารอาหาร และวิตามินครบถ้วน ดื่มน้ำมากๆ เพื่อให้ปากชุ่มชื้น หากต้องการจะใช้เครื่องสำอาง ขอให้เลือกเครื่องสำอางที่มีคุณภาพเชื่อถือได้ มีการรับรองมาตรฐานถูกต้อง และควรสังเกตอาการแพ้ด้วย เพราะมีโอกาสเกิดขึ้นได้" นพ.จิโรจ กล่าว

อย่างไรก็ตาม จากการตรวจสอบการวางจำหน่ายของเจลสี หรือ ทิ้นท์ พบว่า เป็นเครื่องสำอางยอดนิยมของกลุ่มวัยรุ่นไทย มีวางจำหน่ายทั่วไป ตั้งแต่ในตลาดนัด ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายเครื่องสำอางทั่วไป ในห้างสรรพสินค้าต่างๆ รวมถึงเว็บไซต์ขายเครื่องสำอาง สนนราคาตั้งแต่ 80-1,000 บาท มีให้เลือกหลากหลายสี ทั้งสีแดง ชมพู ส้ม สตรอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ได้มีการอวดอ้างสรรพคุณของการใช้เจลสีดังกล่าวว่า เป็นสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งญี่ปุ่น เกาหลี ออสเตรเลีย และอเมริกา เมื่อทาแล้วริมฝีปากจะดูอวบอิ่มวาวฉ่ำ เซ็กซี่จนน่าหลงใหล ส่วนเมื่อทาแก้มจะเสริมความสวยใส สีแดงอมชมพูระเรื่อ เหมือนสาวเกาหลี และเป็นที่น่าสังเกตว่า เจลสีเหล่านั้นส่วนใหญ่ผู้จำหน่ายจะใช้วิธีอ้างถึงส่วนผสมและสรรพคุณของผลิตภัณฑ์แทนที่จะมีภาพสินค้าจริงๆ มาให้ดู

ขอขอบคุณข้อมูลและภาพประกอบจาก หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ